

Educatieve map

compositie: Axelle Kennes
libretto en regie: Brick de Bois

Op het in de bovenkamer

een opera
voor kinderen

De Bovenkamer

Orphelie in de Bovenkamer
Opera voor kinderen

Educatieve map

Samenstelling: Marijke Vanderheyden, Axelle Kennes, Ward Bal

Alle teksten en lessuggesties die in deze educatieve map zijn opgenomen zijn auteursrechtelijk beschermd en mogen uitsluitend gebruikt worden door leerkrachten van het basisonderwijs die met hun leerlingen de voorstelling 'Orphelie in de Bovenkamer' van De Bovenkamer hebben bezocht of gaan bezoeken. Deze educatieve map mag in geen geval voor andere doeleinden gebruikt worden dan voor voorbereiding of naverwerking binnen het klasgebeuren.

Beste leerkracht, begeleider,

Als je deze educatieve map in handen hebt, wil dat waarschijnlijk zeggen dat je binnenkort met je klas komt kijken en luisteren naar 'Orphelie in de Bovenkamer'.

Deze educatieve map werd voor jou en voor je klas samengesteld als leidraad voor en na de voorstelling. 'Orphelie in de Bovenkamer' werd speciaal voor kinderen gemaakt. Toch is het geen overbodige luxe om de voorstelling vooraf en ook nadien te kaderen. Het is ook veel interessanter om uw leerlingen in de klas aan het woord te laten, dan erop te rekenen dat ze hun ervaringen spontaan zullen uitwisselen buiten de lessen. Voor de meeste kinderen zal het waarschijnlijk de eerste keer zijn dat ze naar een opera gaan kijken. Wij willen hier enkele aanknopingspunten geven.

Je vindt als leerkracht handenvol achtergrondinformatie en lessuggesties als opstap naar het theater of de opera. De opdrachten zijn interactief of individueel, creatief of actief. Omdat de beoogde leeftijdsgroep nogal ruim is – kinderen van 9 en 12 durven al wel eens enorm te verschillen – worden de opdrachten soms onderverdeeld in twee categorieën:

- 1) opdrachten voor leerlingen van 9 of 10 jaar: deze opdrachten hebben een rode kleur.
- 2) opdrachten voor leerlingen van 11 of 12 jaar: deze opdrachten hebben een blauwe kleur.

Mocht je opmerkingen of suggesties hebben over deze educatieve bijlage, aarzel dan niet om ons te contacteren. Neem ook geregeld een kijkje op onze website voor een update van dit exemplaar of voor andere media die je kan raadplegen.

We hopen alvast dat, met behulp van dit werk, onze voorstelling deel mag uitmaken van een boeiende en creatieve lessenreeks. Dat de kinderen in hun en elkaars bovenkamers rondsnoeffen en er een schatkist aan creativiteit tevoorschijn toveren.

Veel plezier met de voorstelling!

De Bovenkamer vzw
Krugerstraat 112
2660 Hoboken
www.bovenkamerproducties.be

Last minute

Voor leerkrachten met haast, hebben we deze 'Last minute' informatie bij elkaar gezet. Met deze pagina ben je in staat in een mum van tijd de belangrijkste informatie aan de kinderen mee te geven.

'Orphelie in de Bovenkamer' is een opera, speciaal gecreëerd voor kinderen tussen 9 en 12 jaar. Dat opera niet chique of langdradig hoeft te zijn, willen wij graag laten zien. Natuurlijk zijn muziek en gezongen tekst de belangrijkste elementen van de voorstelling. Maar ook video, dans, decor en belichting dragen bij tot het verhaal.

De Bovenkamer

De Bovenkamer is een gezelschap met jonge professionele muzikanten en theatermakers. We vinden het erg belangrijk om muziek, theater, dans, video en nog een heleboel andere vormen van kunst samen te brengen. In alles wat we doen, zoeken we naar een versmelting van al deze verschillende kunstuitingen. Dansers, componisten, muzikanten, schrijvers of regisseurs, ze willen allemaal een verhaal vertellen. Hoe ze dat doen, hangt af van de taal die ze geleerd hebben: met dansbewegingen, met muzieknoten of met tekst. Leuk wordt het als iedereen in zijn eigen woordenboek laat kijken. Dan kunnen we vertalingen zoeken: van een muziekstuk naar dans of van tekst naar film...

Meer informatie over De Bovenkamer en alle medewerkers, vind je op www.bovenkamerproducties.be

Het verhaal

'Orphelie in de de Bovenkamer' werd gebaseerd op de oude Griekse mythe van 'Orpheus in de Onderwereld'. In de titel alleen al hoor je misschien een gelijkenis.

In de mythe van Orpheus, gaat hij naar de Onderwereld. Dat is volgens de oude Grieken de plaats waar alle gestorven mensen wonen. Orpheus' liefste woont er ook, ze is dood. Hij wil het er natuurlijk niet bij laten en gaat ze terughalen. De mythe vertelt zijn hele avontuur in de onderwereld. En raad eens... Hij mag zijn vrouw mee naar boven nemen! Maar ze moet achter hem naar boven wandelen en hij mag niet omkijken, want dan verdwijnt ze voorgoed. Wat denk je dat hij doet? Hij wil haar zo graag zien... en kijkt om.

Orphelie uit ons verhaal heeft het boek over Orpheus gelezen. En ook zij is triest: haar vriendje Frederik is gestorven. Ze trekt naar de Bovenkamer, een knusse plek in het huis, waar ze samen met Frederik uren heeft doorgebracht. Zou hij met haar mee naar beneden komen?

Het verhaal werd speciaal voor De Bovenkamer geschreven door Brick de Bois.

De muziek

Opera is eigenlijk net als theater. Alleen wordt alle tekst gezongen en komen er muzikanten aan te pas. Het hele verhaal werd dus op muziek gezet. Jeugd en Muziek gaf hiervoor de opdracht aan Axelle Kennes.

Wat je zal horen, is hedendaagse muziek. Misschien zal je even moeten wennen aan de speciale klanken. Maar na een tijd zal je merken dat de muziek heel veel wil vertellen. En als je nog beter luistert, zullen er melodieën terugkomen die je herkent. Elk personage heeft zijn eigen melodietje zodat de muziek en het verhaal nog beter met elkaar versmelten.

Inhoud

'Orphelie in de Bovenkamer' gaat over de verwerking van een sterfgeval. Dit is een thema waarmee heel veel leerlingen vroeg of laat in contact komen. Net omdat het thema zo universeel is, zijn er enorm veel gedichten, prozateksten en liederen over geschreven. Het kijken of luisteren naar een muziektheatervoorstelling maakt het thema meer bespreekbaar. De donkere sfeer die er hangt rond sterven wordt hier een beetje verlicht.

||

EVEN VOORSTELLEN

1. De Bovenkamer

Bovenkamer is een woord dat je op verschillende manieren kan begrijpen. Eerst en vooral is het een kamer ergens boven in het huis. Een zolderkamertje, een klein hokje naast de slaapkamer,... Maar het is ook je eigen bovenkamer, waar al je gedachten ontstaan en soms een eigen leventje beginnen te leiden: Je hoofd.

Theater en muziek maken gebeurt voor een groot deel in je hoofd. Ideeën ontstaan er in de vorm van muziek of tekst of dans. Pas wanneer je duidelijk voor je ziet wat een bepaald idee kan worden, begin je het uit te werken tot een theaterstuk. Daarom hebben wij ons gezelschap De Bovenkamer gedoopt.

Wij zijn een ploeg jonge artiesten die allemaal muziek of theater hebben gestudeerd en daar nu professioneel mee aan de slag gaan. In ons gezelschap zitten muzikanten, maar ook een filmmaker, een kostuumontwerpster, een tekstschrijver, een componiste, een licht- en decorontwerpster, een website-bouwer, een tekenares, een handige Harry en iemand voor alle praktische dingen. Het leukste vinden wij om al deze verschillende elementen zo dicht mogelijk bij elkaar te brengen. Om al deze kunstvormen te doen versmelten. Dansers, componisten, muzikanten, schrijvers of regisseurs, ze willen allemaal een verhaal vertellen. Hoe ze dat doen, hangt af van de taal die ze geleerd hebben: met dansbewegingen, met muzieknoten of met tekst.

Wij willen echt samenwerken: we leggen alle verschillende woordenboeken open en zoeken naar de juiste vertaling van elk stukje tekst en elke emotie in ieders persoonlijke taal.

Opdracht: Zoek het woord bovenkamer eens op in de woordenboek. Wat kan het allemaal betekenen? (opzoeken)

Opdracht: Ook kinderen kunnen vertalen van de ene kunstvorm naar de andere. Zo kan er een tekening gemaakt worden bij een bepaald muziekstuk of bij een verhaal. Kies een verhaal of een muziekstuk. Waaraan moet je denken? Welke gevoelens roept het op? Welke kleur past het beste? Wordt het een figuur (figuratief) of eerder een spel van vlakken of lijnen (abstract)? Maak jouw 'vertaling'-tekening. (creatief)

De Bovenkamer wil eerlijk muziektheater maken waarin iedereen zich welkom voelt. We zoeken naar een goede balans tussen een lach en een traan. Een goede voorstelling kan alleen maar raken als het publiek ervan heeft genoten.

'Orphelie in de Bovenkamer' is de eerste voorstelling van De Bovenkamer die op tournee gaat langs de podia in Vlaanderen.

2. Een kijkje in onze Bovenkamers

Op het podium staat maar de helft van onze groep. Alle anderen werken hard mee achter de schermen. Maar wie is wie nu eigenlijk?

Opdracht: Neem eens een kijkje op de website van De Bovenkamer. Je vindt er van alle medewerkers een tekstje. Wie hoort er allemaal bij De Bovenkamer? Vind je terug wat hun functie is in dit project? Welke instrumenten bespelen de muzikanten? Aan welke projecten heeft iedereen nog gewerkt? (opzoeken)

ACHTERGROND

3. Mythen: geschiedkundig

Verhalen bestaan er in overvloed en in alle vormen en gewichten. Naast sagen en legendes, zijn er bijvoorbeeld eposen, sprookjes, fabels of gewoon verzinsels. En natuurlijk: mythen. In het Grieks betekent dit niet meer dan 'verhaal'. Maar al sinds heel vroeg in de Griekse geschiedenis gaan mythes meestal over de heldendaden van goden en halfgoden. Deze verhalen werden in de Oudheid mondeling doorverteld en pas veel later opgeschreven door de dichters. In de mythen zochten de mensen van toen naar antwoorden op hun moeilijkste vragen. Hoe is de wereld ontstaan? Waar komt onze cultuur vandaan? Hoe zit de wereld in elkaar? Waar komen schoonheid of tegenslag en rampen vandaan?

Net omdat ze zulke belangrijke antwoorden proberen te formuleren, blijven mythes ook vele eeuwen later waardevol. Heel veel schrijvers hebben zich laten inspireren door een mythe voor hun nieuwe boeken, beelden, schilderijen en muziekstukken. Er zijn ook heel wat spreekwoorden en zegswijzen waarin iets of iemand uit de mythen aan bod komt.

Opdracht: Op het internet of in een encyclopedie vind je heel veel over de mythen. Kan jij de volgende woorden terugvinden:

Een titan ken je misschien wel. Wat is een titanenwerk? En kent iemand de reuzengrote boot 'titanic'? Uit welke mythe zijn al deze namen afgeleid?

Ook het woord gigantisch komt uit een mythe. Welke?

Waarvan is het woord hypnose afgeleid?

Wat betekent 'iets met argusogen bekijken'? Wie was Argos? (opzoeken)

Opdracht: Kies één van de volgende verhalen en zoek het in een van de boeken onderaan of op een website. Kan jij nu mythe in je eigen woorden navertellen? Maak er een heel eigen verhaal van nu van: verander de namen, laat de mensen in auto's rijden en op de computer werken, in plaats van op leien schrijven en te paard reizen! Je mag het zelfs anders laten aflopen of er iets heel geks mee doen. Laat je creativiteit de vrije loop!

Kies uit: De 12 werken van Herakles, De draad van Ariadne, Het verhaal van Narcissos, Orpheus en Eurydike, Odysseus bij de cycloop Polyphemos, Odysseus bij de Sirenen. Of ken je zelf een andere mythe? Dat kan ook. (opzoeken/ creatief)

Op deze websites en in deze boeken vindt je een schat aan verhalen en informatie over de Griekse mythen. Of kijk eens in mama's kast, misschien vind je daar wel iets!

www.wikikids.wiki.kennisnet.nl/Griekse_mythologie

www.beleven.org/verhalen/mythen

www.mediatheek.thinkquest.nl

www.home.scarlet.be/beo29327/mythen.html

www.nl.wikipedia.org/wiki/Griekse_mythologie

www.histoportal.nl

mythologie voor dummies (ISBN-13: 97890-4301-313-0)

De grote mythologie encyclopedie, A. Cotterell (ISBN-13: 97890-5920-604-5)

Griekse Mythen en sagen, J. Claes (ISBN-90-8082-909-9)

4. Orpheus in de Onderwereld

Om de voorstelling te begrijpen, is het belangrijk dat je het verhaal van Orpheus een beetje kent. Misschien ben je het al tegengekomen in een boek. Wie weet heb jij net dit verhaal gekozen om het in een nieuw jasje te steken. Dat is exact wat Brick de Bois voor ons ook heeft gedaan.

Orpheus' liefste is dood. Gebeten door een slang. Eerst is Orpheus hulpeloos en verdrietig. Maar daarna wordt hij kwaad. Hij wil ze terug.

Maar zij woont nu in de Onderwereld. Dat is een vreselijk donkere en kille plek. Iedereen die is gestorven, woont daar. Geen sterveling is daar ooit binnen gegaan en er levend van terug gekomen. Met zijn lier in de hand, waagt Orpheus toch zijn kans.

Afgedaald in de Onderwereld staat hij voor een zwarte, kolkende rivier. En daar zit de hellehond, Cerberus. Hij bewaakt de Onderwereld met zijn zeven koppen... Orpheus speelt op zijn lier, zo mooi hij kan. De hond is vertederd en vaart de zanger in zijn bootje naar de overkant.

Zo komt Orpheus voor de koning van het schimmenrijk te staan. Zijn lier klinkt opnieuw zo mooi, dat de koning instemt: orpheus krijgt zijn vrouw terug! Er is wel één voorwaarde. Ze moet achter hem naar boven wandelen en hij mag niet omkijken of ze wel volgt. Als Orpheus kijkt, verdwijnt ze voorgoed. Wat denk je dat hij doet? Hij is zo blij, hij wil haar zo graag zien! ... en kijkt om.

Opdracht: Hoe ziet die Onderwereld er volgens jou uit? En de hellehond met zijn zeven koppen? Is er muziek of is het er stil? Hoe zien de mensen eruit die daar rondlopen? Zet al deze details eens samen op een tekening. (creatief)

Opdracht: De Grieken geloofden in een Onderwereld waar alle dode mensen heen gingen. Die onderwereld bestaat uit twee delen: de Elyseese velden, waar de gelukzalige doden woonden, en de Tartaros, de plek voor schurken en bandieten. Dit kan je ook terugvinden in andere culturen. Wat denken bijvoorbeeld Christenen hierover? Joden, Islamiëten? Misschien zit er wel iemand in de klas die hier meer over weet.

Wat denk jij hier zelf over? Bestaat de Onderwereld volgens jou? (klasgesprek)

INHOUD

5. Orphelie in de Bovenkamer

Ook Orphelie uit ons verhaal heeft het boek over Orpheus gelezen. En net als de held is zij meer dan triest: haar vriendje Frederik is weg. Niet zomaar verhuisd of zo. Hij is dood. Orphelie's mama probeert haar te vertellen dat Frederik nooit meer terugkomt. Want zij heeft het allemaal meegemaakt: toen papa stierf, was Orphelie nog klein. Maar Orphelie gelooft er niks van. Ze gaat naar hem op zoek.

Met haar verdriet trekt ze naar de Bovenkamer. Een zalig warm nest, waar ze uren heeft doorgebracht ... met hem. De bovenkamer zit boordevol herinneringen. Geheimen van Frederik en Orphelie. Dat hij haar op een dag naar beneden zal volgen, daarvan is ze overtuigd. Wanneer ze zich omdraait, zal hij achter haar staan...

Maar dit is niet alleen het verhaal van Orphelie. Op elkaar gepakt in een veel te klein huis, wonen ook mama en Beer, haar kleine broertje. Mama wil het huis op orde en een frisse wind doen waaien. Beer wil ook wat aandacht, hij wil spelen. Maar Orphelie ziet alleen haar eigen verdriet. Ze lopen elkaar ongelooflijk voor de voeten. Zou Frederik mee naar beneden komen?

Opdracht: Vind je gelijkenissen tussen de twee verhalen? Zijn er ook verschillen? (klasgesprek)

Opdracht: Wat kan het woord bovenkamer hier betekenen? En zit Frederik daar echt?

Het hoofdthema in dit verhaal is het verwerken van de tragische gebeurtenis. Verlies verwerken is iets waarmee iedereen op een dag te maken krijgt. Het huis staat op zijn kop en je hart ligt overhoop... Op zo'n momenten is het belangrijk dat je jezelf kan zijn en elkaar een plaats geeft.

Opdracht: Is er al eens iemand in je omgeving gestorven? Hoe voelde jij je toen? Welke gedachten kwamen in je op? Wat deed je? Met deze vragen gaan we aan de slag voor een schrijfgesprek. Op drie tafels in de klas zijn drie grote vellen papier gekleefd, elk met een vraag. De klas is muisstil. Ieder kind is gewapend met een pen of stift alleen. Zo wandelt iedereen van tafel naar tafel en vult aan met anekdotes, gevoelens, gedachtes.

Iedereen kan meedoen, ook wie nog geen sterfgeval heeft meegemaakt. Zij kunnen zich proberen voor te stellen hoe je kan reageren, voelen,... (klasgesprek)

Opdracht: Schrijf een brief naar Frederik. Of naar jou gestorven oma, buurvrouw of poes. Wat zou je willen vertellen? Wil je nog iets vragen?

Opdracht: Als jij heel triestig bent, wat helpt jou er weer bovenop? Teken een bloem met 5 heel grote bloemblaadjes. Schrijf in elk bloemblaadje iets waar je weer vrolijk van wordt. Iedereen knipt zijn bloemblaadjes uit en legt de bloem weer voor zich. Nu verwelkt de bloem stilletjes aan. Ze verliest één blaadje. Alle kinderen kiezen het blaadje dat het minst erg is om te verliezen. Iedereen die wil, krijgt de kans om kort te vertellen, wat hij heeft gekozen en waarom. Daarna wordt het nacht en dag en verliest de bloem weer een blaadje en daarna weer een. Op het einde heeft elk kind nog 2 blaadjes voor zich liggen, de twee belangrijkste dingen die gelukkig maken.

6. Frederik in de Bovenkamer

Orphelie mist haar vriendje zo, dat ze met hem begint te praten... Maar wij horen zijn antwoorden niet.

Opdracht: De leerlingen zitten in groepjes van 2 en bereiden een dialoog voor tussen Orphelie en Frederik. Orphelie stelt vragen. Wat wil zij weten van Frederik? Hoe gaat ze hem proberen te overtuigen om terug te komen? Frederik geeft antwoorden. Wil hij terugkomen? Kan hij terugkomen? Hoe gaat hij dat aan haar uitleggen? Speel de dialoog voor de klas. Deze dialoog kan ook volledig geïmproviseerd worden.

OPERA

7. Opera: wat is me dat?

Elk kind heeft uiteraard een beeld in zijn hoofd van wat opera al dan niet is. Of dit beeld klopt met de werkelijkheid, laten we nu nog in het midden. Elk kind schrijft drie trefwoorden op een papier, vouwt het op en verbergt het ergens (waar het later teruggevonden moet worden!). Niemand hoeft die woorden te zien.

Opera is als theater. Maar er zijn ook een hoop verschillen. In opera wordt (bijna) alle tekst gezongen. Muziek is er de hele tijd. Soms staan de muzikanten op het podium, maar als er een groot orkest meespeelt, zitten de muzikanten onder het podium in de 'orkestbak'.

Opdracht: Wie is er al eens naar een (klassiek) muziekconcert gaan kijken? Wie naar theater? Is iemand al eens naar de opera gaan kijken? Weet je nog hoe het stuk heette? Wat vond je leuk? Wat vond je minder leuk?

In een opera werken tekst, muziek, decor en kostuum samen aan een groot geheel. Daarom is het voor veel componisten of regisseurs een droom om mee te kunnen werken aan een opera.

Over de tekst van Orphelie in de Bovenkamer hebben we al veel gesproken en nagedacht. De tekst is de rode draad in het stuk. Maar er wordt ook heel veel verteld met de muziek. Om een muziekstuk een bepaald gevoel mee te geven, weet de componist perfect wat hij moet doen. Hij kent de kneepjes van het vak en heeft een trukendoos vol ideeën. Hij maakt de muziek sneller of trager, vinnig, ernstig, heel luid of heel zacht.

Opdracht: noem eens vijf bijvoeglijke naamwoorden die weergeven hoe muziek kan klinken.

Al deze trucjes van de componist, noemt men met een moeilijk woord 'retoriek'. Retoriek in de muziek helpt je om te luisteren en een verhaal te horen in de klanken.

Een muziekstuk dat heel snel gaat, is vaak vrolijk of grappig.

Wanneer een stuk heel luid wordt, wil dat vaak zeggen dat er iets griezeligs of ergs gaat gebeuren.

Muziek die heel stil klinkt, is voorzichtig of rustig.

Orphelie in de Bovenkamer is geschreven door een hedendaagse componiste. Componisten van nu gaan vaak op zoek naar nieuwe klanken. Ze proberen het publiek te verrassen met wat wrange harmonieën of merkwaardige melodieën. Misschien zal je in het begin even moeten wennen aan die speciale klanken. Maar na een tijd zal je merken dat de muziek heel veel te vertellen heeft.

In de Bovenkamer spelen 4 instrumenten mee en 2 zangeressen en een zanger. We gaan eens kijken hoe al die instrumenten eruit zien.

Opdracht: Kan jij eens proberen de instrumenten te tekenen?

In Orphelie in de Bovenkamer zal je niet alleen tekst en muziek horen en kostuums en decor zien. Er zijn ook filmbeelden en dans.

Er gebeurt zoveel in Orphelies hoofd, dat we in haar gedachten wilden kijken. Maar dat kan natuurlijk niet. Hoe weet je wat iemand denkt in een stripverhaal? Hoe lost men het op in films? Wij hebben het opgelost met beelden op een groot scherm.

Opdracht: Na alles wat we gelezen, gedaan en besproken hebben, heb je vast een bepaalde verwachting van de opera. Vul daarom de invulijst 'Voor de voorstelling' in. (Zie bijlagen)

TIJDENS DE VOORSTELLING

1. In de opera- of theaterzaal: zo moet het, zo moet het niet.

Naar de opera of het theater gaan, is niet hetzelfde als een bezoek aan de bioscoop. Denk eens na over het verschil tussen de twee. Welke woorden horen eerder bij de bioscoop? Welke bij de opera? Welke horen bij beide? Omcirkel ze in twee verschillende kleuren.

Gsm uit

Popcorn

Live muzikanten

Acteurs meer dan levensgroot

Muziek door geluidsboxen.

Muziek uit instrumenten

Live acteurs

Ondertiteling

Zaallicht uit

Geen geroezemoes in de zaal

Publiek wordt bekeken door de acteur

Vooraf opgenomen

Acteurs van vlees en bloed

Vanaf het zaallicht uitgaat, is het belangrijk dat al het gezellige geroezemoes meteen stopt. De muzikanten en zangers willen graag beginnen en dat kan niet als er nog lawaai is in de zaal. Dan horen ze zichzelf niet meer of kunnen ze zich niet concentreren. Daardoor wordt een voorstelling een stuk minder mooi...

Opdracht: We verdelen de klasgroep in vijf gelijke delen. Elk klasdeel houdt straks tijdens de voorstelling een bepaald aspect in het oog. Achteraf bespreken we al die elementen in de klas. De vijf aspecten zijn: tekst, muziek, video/dans, belichting, decor.

NA DE VOORSTELLING

Enkele lesideeën bij het onderwerp en bij de voorstelling om het verwerken vlotter en speels te laten verlopen.

Opdracht: Active reviewing:

Deze moderne feedbacktechniek geeft de leerlingen de kans om hun mening te uiten over het toneelstuk op een veilige en speelse manier. Je kunt deze techniek toepassen in je klaslokaal, maar beter nog ergens buiten op de speelplaats of in een groot leegstaand lokaal.

Zorg dat er zo weinig mogelijk obstakels in de weg staan. De linkerkant van de ruimte wil zeggen 'heel slecht', de rechterkant is 'super goed'. De leerkracht stelt vragen. Als het antwoord van de leerlingen 'heel goed' is, dan moeten ze zich in de rechter kant van de ruimte positioneren. Hoe rechtser ze zich plaatsen, hoe beter ze het vonden. Dit werkt voor 'heel slecht' net zo, maar dan andersom. Het midden van de ruimte betekent niet echt goed, maar ook niet slecht.

super slecht

super goed

Wie over zijn mening graag iets kwijt wil, kan dat natuurlijk!

Mogelijk te stellen vragen.

Hoe vond je de opera 'Orphelie in de Bovenkamer'?

Hoe vond je de muziek?

Hoe vond je het decor?

Hoe vond je de zangers?

Hoe vond je de muziek?

Hoe vond je de belichting?

Hoe vond je het bezoek aan het cultureel-/gemeenschapscentrum?

(Hoe vond je de nabespreking met de acteur/muzikanten?)

Opdracht: Het lokaal wordt in twee verdeeld voor een stellingenspel. Links van de lijn betekent ja, rechts betekent nee. De leerkracht stelt vragen. De leerlingen nemen hun stelling in. Leerlingen die willen kunnen hun mening toelichten.

Te stellen vragen:

Is de mama lief?

Is Orphelie flauw?

Is Beer ouder dan Orphelie?

Vond je de kostuums mooi?

Zou je zelf ooit ook op zo'n podium willen staan?

Vind je dat het goed afloopt?

Vind je Beer gemeen?

Kon je alles verstaan?

Opdracht: Kruip eens in de pen van een recensieschrijver.

Schrijf wat over jouw ervaring met de voorstelling. Wie wil kan zijn recensie doormailen naar ons adres. Het is voor ons heel leerrijk te weten te komen wat ons jong publiek ervan vindt. (Deze opdracht kan perfect verbonden worden aan een schrijfles over recensies.)

Opdracht: Vul nu ook de vragenlijst in 'Na de voorstelling'.

Haal de eerste lijst erbij. Was het anders dan je verwacht had?

Poëzie- of tekenles:

De thematiek van de voorstelling is zo universeel dat iedereen er vroeg of laat mee in contact komt. Daarom is het zinvol er op een poëtische artistieke manier mee om te springen.

Zoek eens een gedicht of lied dat verbonden is met de thematiek van de voorstelling. De gedichten en liedjes worden in de klas voorgedragen en beluisterd. Je kan ook uitleggen waarom je het hebt gekozen.

Wie schrijft er zelf graag? Of maak je liever een tekening? Alles kan. Stuur je creatieve uitspattingen naar ons secretariaat, dan kunnen wij meegenieten!

Opdracht: Wat zou Frederik te zeggen hebben? Schrijf een brief van Frederik naar Orphelie.

Het bespreken van de theateraspecten in groep.

Formuleer in groep een tiental bedenkingen en ondervindingen bij het te bespreken aspect. Leidende vragen kunnen zijn: Hebben bepaalde aspecten een extra betekenis? Hoor je woordspelletjes, muzikale spelletjes? Wat vond je mooi? Waarom? Wat vond je minder mooi? Waarom? Wat zou jij anders gedaan hebben?

Invullijst 'Orphelie in de Bovenkamer'
VOOR DE VOORSTELLING

1. Ben jij al eens naar theater of de opera geweest? Welke stukken heb jij gezien?

2. Wat vond je leuk in het theater? Was er iets minder leuk?

Leuk:

Niet zo leuk:

3. Zoek 5 verschillen tussen live theater en film op een scherm.

1/

2/

3/

4/

5/

4. Lees hier de aankondiging van de opera.

Orphelie in de Bovenkamer (9+)

Opera voor Kinderen | De Bovenkamer

*'Ik wil mijn hoofd op jou schouder.
Ik wil mijn hand in je hand.
Ik wil je vingers in mijn haar.
Ik wil je lachende gezicht weer zien.
Mijn hart? Wat ben ik met jou in mijn hart
Mijn hart heeft geen ogen.
Mijn hart heeft geen handen.
Geen oren geen neus.
En geen lippen.*

*Zwijg. Kom achter me staan en zwijg.
Kom mee. Nu
Ik sta klaar. Nu
Ik vertrek. Nu.
Volg me maar.'*

Orphelie is verdrietig. Ze treurt om Frederik, haar gestorven vriendje. Geïnspireerd door het verhaal van Orpheus in de onderwereld, gaat ze naar hem op zoek. Ze wil hem terughalen. Met haar verdriet trekt ze naar de bovenkamer, het veilige nest, waar ze samen uren hebben doorgebracht. De bovenkamer zit vol herinneringen, geheimen van Orphelie en Frederik. Ze hunkert naar het onmogelijke, en blijft hopen. Dat hij haar op een dag naar beneden zal volgen, daarvan is ze overtuigd. Bij het omdraaien, zal hij achter haar staan...

'Orphelie in de Bovenkamer' is een opera voor kinderen. Muziek, beeld, zang en dans gaan hand in hand, met als resultaat een overweldigende indruk die tegelijk verstillend en meeslepend is.

Hoe verwacht je dat de voorstelling zal zijn? Kies twee eigenschappenkaartjes en schrijf neer waarom je ze hebt gekozen.

1/

2/

5. Hoe zal het decor er volgens jou uitzien? Teken het grondplan.

Invullijst 'Orphelie in de Bovenkamer'
NA DE VOORSTELLING

1. Schrijf 10 woorden op waaraan je moet denken als je terugblijkt op de voorstelling

2. Welke gevoelens kwamen bij je los tijdens de opera? Kies drie kaartjes en schrijf op waarom je ze hebt gekozen.

1/

2/

3/

3. Kijk eens terug naar de vragenlijst 'voor de voorstelling'. Had je iets heel anders verwacht? Beschrijf het in minstens 3 zinnen.

4. Tijdens de opera moest jij op een bepaald aspect letten.

a. Welk aspect was het? _____

b. Wat viel je op?

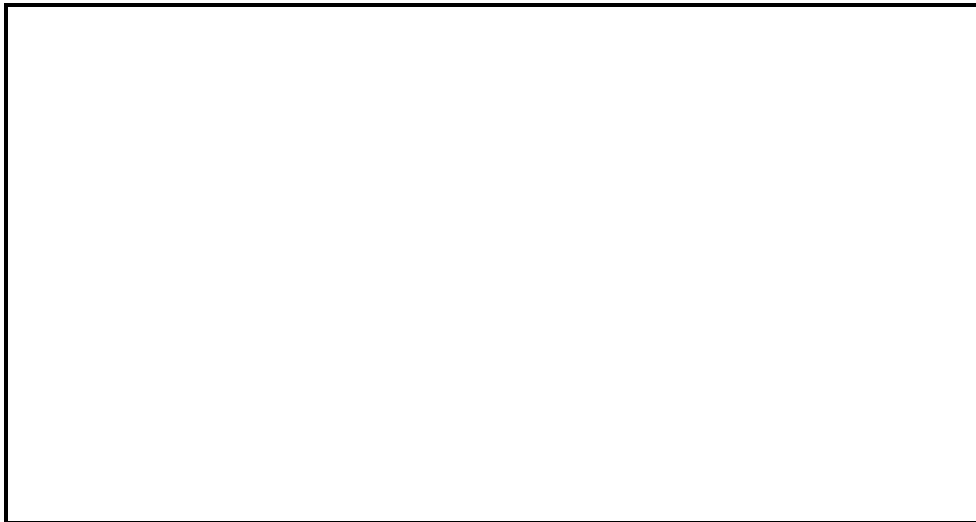
c. Wat vond je mooi of geslaagd?

d. Wat vond je minder geslaagd?

e. Kan je beschrijven hoe het eruit zag of klonk?

5. Hoe werd de bovenkamer weergegeven?

6. Hoe zag het decor eruit? Probeer het grondplan eens te tekenen.

7. Aan wie zou jij het stuk aanraden?
